

ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

(μάθημα κατεύθυνσης)

20^{ος} αιώνας

Εξπρεσιονισμός

Ο Εξπρεσιονισμός εμφανίζεται στη Δρέσδη της Γερμανίας. Είναι μια ομάδα καλλιτεχνών με το όνομα "Η Γέφυρα". Ένα επαναστατικό κίνημα που σκοπό είχε να εκφράσει εσωτερικά συναισθήματα για να εναντιωθεί στον επιφανειακό ιμπρεσιονισμό. Οι εξπρεσιονιστές ζωγραφίζουν σαν να μην ήξεραν να ζωγραφίζουν. Παραμορφώνουν το χώρο, τα σχήματα και τις μορφές. Χρησιμοποιούν έντονα χρώματα και τονισμένα περιγράμματα. Πηγή έμπνευσης των εξπρεσιονιστών είναι τα έργα του Βαν Γκογκ καθώς και η αφρικανική και η πρωτόγονη τέχνη. Κύριοι εκπρόσωποι του Εξπρεσιονισμού: Βαν Γκογκ, Μουνκ, Ένσορ, Κίρχνερ.

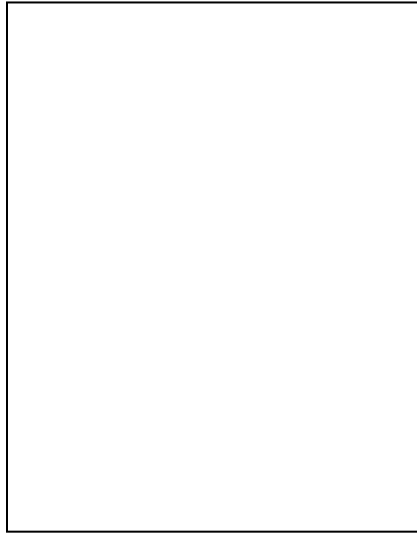
Κύρια χαρακτηριστικά του Εξπρεσιονισμού:

- Παραμόρφωση της πραγματικότητας
- Απλοποίηση μορφών
- Έντονα και αδρά περιγράμματα
- Ελεύθερη χρήση του χρώματος
- Έντονα παλλόμενα χρώματα, έντονες αντιθέσεις χρωμάτων.
- Βίαιες πινελιές.
- Έκφραση δραματικών και έντονων συναισθημάτων μέσω του χρώματος
- Ασύμμετρες συνθέσεις

Έντβαρντ Μουνκ (1863-1944)

Νορβηγός εξπρεσιονιστής ζωγράφος και χαράκτης. Τα έργα του μπορεί να συνδεθεί και με το συμβολισμό όσο και με τον εξπρεσιονισμό. Ήταν ένα μελαγχολικό άτομο. Τα έργα του μεταδίδουν την ατμόσφαιρα δυστυχίας, αρρώστιας, αγωνίας και νευρικής κατάπτωσης στην οποία έζησε. Το χρώμα παίρνει μορφή, ζωντανεύει, κινείται, παραμορφώνεται.

Η Κραυγή, λάδι και παστέλ σε χαρτόνι, 1893

Σχεδιαστικά η δομή της σύνθεσης (άξονες, απλά γεωμετρικά σχήματα) του έργου στο αντίστοιχο κενό πλαίσιο.

Περιγραφή και ανάλυση της δομής της σύνθεσης του έργου:

Ένας άνθρωπος που φαίνεται να ζει έναν εφιάλτη, στέκεται σε μια γέφυρα και φωνάζει. Το πρόσωπο του που είναι παραμορφωμένο και χλωμό πράσινο, θυμίζει το θάνατο. Ίσως να σκέφτεται την αυτοκτονία. Μας μεταδίδει την απελπισία, τον πόνο, την αγωνία και τον τρόμο που νοιώθει. Αδρές πινελιές κυλούν από το πρόσωπο του και να γεμίζουν το χώρο μεταφέροντας την κραυγή. Όλο το τοπίο είναι γεμάτο με τα συναισθήματα του ανθρώπου.

- Η σύνθεση βασίζεται στην
 1. ασύμμετρη ισορροπία διότι υπάρχει χρυσή τομή στη γραμμή του οριζοντα,
 2. συμμετρική ισορροπία διότι η φιγούρα είναι τοποθετημένη πάνω στον κάθετο νοητό κεντρικό άξονα.
- Οι διαγώνιες γραμμές της γέφυρας μεταδίδουν κίνηση, ένταση και προοπτική στο έργο.
- Όλο το έργο είναι καλυμμένο από βίαιες πινελιές που σχηματίζουν καμπύλες γραμμές σε κίνηση.
- Η φιγούρα είναι απλοποιημένη.

Χρώμα:

- Για να αποδώσει τον τρόμο που νοιώθει η μορφή, ο Μουνκ χρησιμοποιεί ψυχρές χλωμές πράσινες αποχρώσεις που θυμίζουν θάνατο.
- Ψυχρές γαλάζιες, μπλε και πράσινες αποχρώσεις κυκλώνουν την φιγούρα και έρχονται σε αντίθεση με τις θερμές πορτοκαλιές και κίτρινες αποχρώσεις του ήλιου που δύνει παίρνοντας μαζί του και την τελευταία ελπίδα του απελπισμένου ανθρώπου.